

## Garantint la reciprocitat entre ecoxarxes

Dos dels puntals que defineixen els sistemes econòmics alternatius que estem creant basant-nos en la moneda social són l'enxarxament territorial i la sobirania de les assemblees locals. En aquest document proposem un model senzill de relació econòmica entre ecoxarxes (o més generalment sistemes monetaris exteriors) que possibilita els intercanvis entre xarxes de monedes diferents tot garantint la reciprocitat i per tant la independència de cada xarxa.

La lògica i la experiència demostren que l'intercanvi entre membres d'ecoxarxes diferents sense cap límit provoca fluxos continuats de moneda (i de recursos en direcció oposada) des d'una ecoxarxa més consumidora a una ecoxarxa més productora. Això es deu a l'estructura productiva de cadascuna de les ecoxarxes, a la política de creació de moneda (més expansiva o més austera) de cada xarxa i altres factors. La conseqüència d'això (a part de la injustícia territorial) és la impossibilitat de control de la massa monetària per cadascuna de les assemblees de les ecoxarxes i per tant la inestabilitat econòmica de les ecoxarxes. És una unificació *de facto* entre les diferents monedes que fa que el sistema sigui menys robust, tenint en compte a més la heterogeneïtat entre les ecoxarxes i la manca (volguda i necessària!) d'una entitat reguladora superior.

El capitalisme afronta aquest problema mitjançant l'apreciació o devaluació relativa entre monedes a través dels mercats especulatius de divises. Aquest sistema no és adient ja que atribueix a les entitats financeres una qüestió que és de dret i responsabilitat pública. A més la imperfecció d'aquest model crea relacions de dependència econòmica entre països que afecten directament la seva sobirania política. Hi ha mecanismes per a la apreciació o devaluació que no requereixen de mercats especulatius<sup>1</sup>, però que són difícilment aplicables en les nostres incipients economies pel poc volum que representen. A més requereixen d'infraestructures informatives que ara per ara no disposem.

El model que es proposa és molt més senzill i adequat al nostre cas, tot i que és perfectament robust, sostenible i escalable. Es tracta d'establir uns límits de crèdit i debit absoluts en la balança comercial de cada ecoxarxa. La balança comercial d'una ecoxarxa és la diferència entre les exportacions (vendes a altres ecoxarxes) i les importacions (compres a altres ecoxarxes). És a dir, si suposem que el límit escollit és de 1000 ECOs, el model exigeix que totes les ecoxarxes tinguin una balança comercial entre +1000ECO i -1000ECO. Aquest sistema és exactament el mateix que apliquem entre els membres d'una ecoxarxa. Cal veure en aquest cas cada ecoxarxa com un membre únic. Quan una ecoxarxa té la balança comercial fora del límit, aquesta deixa de poder importar (si ha importat massa) o deixa de poder exportar (si ha exportat massa) fins que es torni a situar dins els límits.

Posem un exemple, seguint en la suposició de límit a 1000ECO. La situació actual entre la *XarxaEco de Tarragona*, la *Cooperativa Integral Catalana* i l'*Ecoxarxa del Bages* és la següent:

Tarragona – CIC: +3831.00 ECO  
CIC – Bages: -124.70 ECO  
Bages – Tarragona: 6.00 ECO

I per tant le balances comercials de cada ecoxarxa són, doncs (tenint en compte només aquestes tres xarxes):

Tarragona: +3825.00 ECO  
CIC: -3955.70 ECO  
Bages: 130.70 ECO

---

1 Veure llibre *Nada está perdido*, de Susana Martín Belmonte.

En aquest cas tant l'ecoxarxa de Tarragona com la CIC es quedarien fora del límit de 1000ECO (Tarragona ha estat exportadora i la CIC ha estat importadora). En aquesta situació la gent de tarragona només poden comprar a Bages i CIC, però no vendre. La gent de la CIC només poden vendre a Bages i Tarragona, però no comprar. La gent del Bages només poden comprar a la CIC i vendre a Tarragona. D'aquesta manera es tendeix a un re-equilibrament de les balances comercials.

A continuació es proposa un mecanisme més adequat, flexible i objectiu per a decidir el valor límit de la balança comercial que pot tenir una ecoxarxa (en comptes dels arbitraris 1000ECOs). És clar que com més gran és una economia més gran ha de ser el marge amb que treballa. La mida també és un indicador de la capacitat de producció i consum d'aquesta economia i per tant de la capacitat de re-equilibrar la seva balança en un moment donat. Es pot establir doncs que el límit per a la balança comercial d'una ecoxarxa ha de ser proporcional a l'activitat econòmica d'aquella ecoxarxa. Tot i tenint en compte que no tota l'activitat econòmica queda registrada al CES, aquesta és la única font de dades fiable i transparent que tenim.

Seguint amb l'exemple anterior, el volum acumulat de transaccions a les ecoxarxes de Tarragona, CIC, i Bages a l'últim any, des de juny de 2012 a maig de 2013 (inclosos), és:

Tarragona: 39925 ECO  
CIC: 34249 ECO  
Bages: 17891 ECO

Es proposa, de forma ara sí un tant arbitrària, però amb uns valors experimentalment raonables, que el factor de proporcionalitat sigui 1/12. D'aquesta manera el límit és la mitjana mensual de transaccions de cada xarxa en l'últim any. Els límits serien en aquest cas:

Tarragona: 3327 ECO  
CIC : 2854 ECO  
Bages: 1490 ECO

Amb aquests nous límits, la situació és la mateixa que abans (Tarragona es passa de crèdit i CIC es passa de dèbit), però ja estan molt més propers a estar dins la franja de seguretat.

L'avantatge d'aquest sistema és que és dinàmic i s'adapta al creixement de les nostres economies. També que no es necessita un gran acord per a començar, ja que es pot començar a provar entre les ecoxarxes que vulguin començar-hi i més endavant la resta d'ecoxarxes s'hi poden anar afegint. També veig important comptar la balança només entre les ecoxarxes que pertanyen a aquest acord, deixant llibertat a les ecoxarxes a establir relacions diferents amb altres monedes fora d'aquestes normes. Dir també que, si es vol, es pot obviar la balança comercial fins al moment i començar des de zero per no iniciar bloquejant intercanvis, o deixar un temps (un o dos anys) per anar reduint desequilibris bilaterals passats.

Cal posar èmfasis en que aquest sistema, si no hi ha un seguiment i voluntat d'equilibri per part de les assemblees de les ecoxarxes porta al bloqueig dels intercanvis entre xarxes. Quan una xarxa es troba fora el límit de dèbit ha d'actuar proactivament per a capgirar-ho: pot organitzar la propera trobada d'ecoxarxes (i cobrar en moneda social), pot publicar ofertes interessants per la resta de xarxes, pot fer ús de mecanismes existents com la CAC, etc. De forma simètrica, si una xarxa es troba fora del límit de crèdit, pot organitzar-se per a consumir productes d'una altra ecoxarxa en moneda social, publicar demandes, anar a les trobades d'ecoxarxes forasteres, etc.

A llarg termini, s'estableixen uns costums de relació interxarxes equilibrats i per tant la necessària sobirania de cada ecoxarxa que afavoreix el respecte i suport mutu entre territoris.